

'Ik was het enige geplande kind'

De jeugd van...

TONY NEEF

In de rubriek De Jeugd Van... gaat Weekend elke week met een Bekende Nederlander terug naar zijn of haar roots. Deze week bladeren we door het fotoalbum van Tony Neef (52). De zanger kende drie grote liefdes in zijn leven, waarvan Benny de laatste is. De twee zijn al ruim twintig jaar samen, maar daar ging een lange tocht door een niet altijd even homotolerant Amsterdam aan vooraf...

DOOR FRANK WAALS

Tony Neef werd 29 januari 1961 geboren in de Tolberterstraat in het Groningse Leek. Hij groeide op in een gezin met drie kinderen, waarvan Tony de middelste was. Tussen de kinderen was nogal wat leeftijdsverschil. Zo was broer Reinder vijf jaar ouder en zusje Gerda maar liefst acht jaar jonger. 'Ik denk wel eens dat ik de enige was die echt gepland was, haha', lacht Tony. 'Reinder kwam als eerste in augustus 1956, slechts een halfjaar nadat mijn ouders, pa Klaas en ma Jantje, getrouwd waren. Die verbintenis was dus echt een moeite omdat de eerste spruit eraan kwam. Niet dat ze anders niet ooit getrouwd waren, maar er werd nu wat meer vaart achter gezet. Vijf jaar later kwam ik en terwijl mijn ouders, na een eerste zoon, hoopten op een meisje, riep de

Tony (links) met zusje Gerda en broer Reinder.

Tony als vijfjarige op de kleuterschool.

dokter: 'Het is een jongen'. 'Wat?', riep mijn vader. 'Alweer een zoon?' Waarop de dokter lachend antwoordde: 'Zal ik hem maar weer terugduwen dan?' In die tijd had je nog geen echo's, dus was het echt een verrassing wat eruit kwam bij de geboorte. Desondanks sloten ze mij heel liefdevol in hun armen hoor. De vroedvrouw moest zelfs voor mij uit de kerk komen omdat ik een zondagskindje was.

Acht jaar na mij volgde Gerda, dus je kunt wel stellen dat mijn ouders er een planning van niks op nahielden. Zij moet wel een ongelukje zijn geweest... Nee, even serieus, we zijn een mooi stel geworden met z'n drieën. Allemaal hebben we lekkere oer-Hollandse namen gekregen, net als mijn ouders zelf ook hadden. Misschien is het wel daarom dat ik uiteindelijk op een Israëliër ben gevallen. Mijn man Benny, met wie ik alweer twintig jaar samen ben, komt daar namelijk vandaan.' Het gezin woonde in Tony's jeugd boven het postkantoor waar vader Klaas werkte. Omdat hij zo dichtbij werkte, kwam vader altijd 's middags gewoon thuis eten. 'Overdag warm, 's avonds brood. Dat klinkt nu misschien heel raar, maar vroeger was dat normaal. Als student

heb ik hem later nog geholpen op het postkantoor als ik in het weekend thuiskwam of wanneer ik vakantie had. Dan ging ik langs de boerderijtjes in Roden, waar we later gingen wonen, om de post te bezorgen. Iedereen kende elkaar daar, het was echt zo'n dorp zoals Wim Sonneveld beschreef in zijn liedje Het Dorp. Tegenwoordig is er van die gezellige kneuterigheid niets meer over en staat het gebied vol flatgebouwen, maar in die tijd was het er reuze gezellig.'

Eerste liefde

Behalve de post rondbrengen voor zijn vader werkte Tony als tiener ook voor supermarkten en bracht hij de Volkskrant rond. 'En in september haalde ik glazen op in de cafés tijdens ons jaarlijkse dorpsfeest. Liep ik daar tussen de dronken, vechtende boeren. Later heb ik dat baantje opgegeven en ben ik keukenrollen gaan inpakken in een fabriek en snoep en sigaretten gaan verkopen in een kraampje in het Thialf IJstadion in Heerenveen. Wat heb ik eigenlijk niet gedaan, vraag ik me nu af.' Tony heeft naar eigen zeggen heel duidelijke ouders gehad. Ze waren

Als tiener had Tony flink wat bijbaantjes.

niet streng, maar konden wel erg goed hun grenzen stellen. 'Dan was het: tot hier en niet verder', aldus Tony. 'Ik mocht bijvoorbeeld wel uitgaan, maar moest dan echt wel op de afgesproken tijd thuiskomen. Aan de andere kant, wanneer ze zagen dat ik 'het foute pad' opging, lieten ze me daar wel gewoon op wandelen. Zelf je fouten maken, vervolgens vallen en dan gewoon weer opstaan, dat was hun motto. Daar ben ik het helemaal mee eens, want wij leerden daar als kinderen het meest van. In de tijd dat ik uitging, leerde ik uiteraard ook meisjes kennen, al moet ik zeggen dat ik niet zo

populair was als mijn grote broer is geweest. Hij was er ook veel meer mee bezig dan ik en ondanks dat hij wat aan de mollige kant was, kon hij ieder meisje krijgen dat hij maar wilde. Dat kwam door zijn mooie gezicht en zijn lieve hondenogen, daar vielen de dames in bosjes voor. Hij heeft er overigens nooit misbruik van gemaakt en was altijd heel trouw in zijn relaties. Hij is dan ook al jaren samen met zijn vrouw, met wie hij drie mooie dochters heeft, en ging pas met haar samenwonen na hun trouwen.' Tony's eerste vriendinnetje heette Wilma, die hij officieel tot de zijne maakte op de plaatselijke kermis van het dorp. 'Ik zat er een beetje mee dat iedereen maar een vriendinnetje kreeg en ik nog steeds niemand had. Op een dag trok ik de stoute schoenen aan en gaf ik Wilma, van wie ik wist dat ze me leuk vond, een zoen in een attractie die De Rups heette. Dat was een draaischijf met een groot doek erover waardoor je een beetje in het donker kwam te staan. De

'HIJ SLOEG ME KEI HARD NEER, ALLEEN OMDAT IK HOMO BEN'

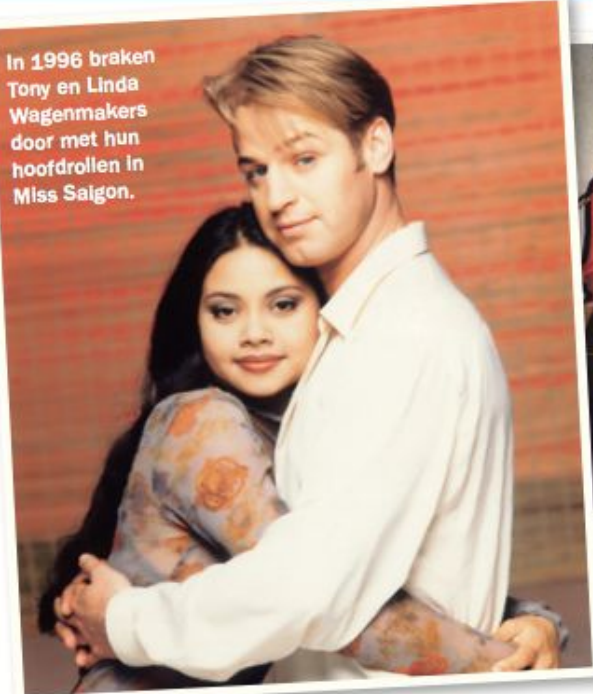
ideale locatie natuurlijk. Toen we Wilma's moeder vertelden dat we een setje waren, kregen we direct 'condoomles'. Die moeder wilde dat het allemaal wel veilig gebeurde. Die eerste verliefdheid heeft uiteindelijk een paar maanden standgehouden. Daarna kwam Margriet, met wie ik een vol jaar een relatie heb gehad. In die periode begon ik echter voor het eerst ook aan jongens te denken. De seks tussen Margriet en mij stond niet echt op de voorgrond, het was meer vriendschap, en dat kan ik dus niet. Ik zou nu nog steeds met een vrouw naar bed kunnen gaan, maar dan moet ik wel verliefd op haar zijn. Terwijl ik met de grootste mogelijke mannelijke klootzak seks kan hebben zonder er verder iets bij te voelen. Dat maakt mij homo, vind ik.

Op mijn drieëntwintigste heb ik mijn ouders verteld dat ik homo was en die waren werkelijk verbijsterd. Mijn broer zei het allang te hebben zien aankomen en mijn zus vond het alleen maar heel erg leuk. Maar pa en ma hebben een weekend in shock op de bank gezeten, tot ik hun vroeg: 'Wat willen jullie eigenlijk dat ik later zal worden? Dokter? Advocaat?' Mijn vader antwoordde met: 'Als je maar gelukkig bent'. En dat is precies wat ik wilde horen. Ik zei: 'Pap, mam, ik ben nog nooit zo gelukkig geweest als op dit moment, want er is iemand van wie ik hou en hij van mij'. Dat was mijn eerste vriend Yde, een stoere Fries. Nadat ze hem ontmoet hadden en echt geen jongen met panty's en naaldhakken de woonkamer binnen hadden zien lopen, was het goed. Mijn geaardheid werd vanaf die dag thuis volledig geaccepteerd.'

Afgevoerd met de ambulance

Zo goed als er thuis werd gereageerd op Tony's relatie met een man, zo slecht ging dat soms buiten de deur, vertelt Tony. 'Amsterdam gold in de jaren tachtig als homo-hoofdstad van de wereld, maar begin jaren negentig zag je daar een kentering in komen. Zo liep ik eens met een ietwat verwijfde vriend in Amsterdam over straat en bij het passeren van Café Bolle Jan vlakbij het Rembrandtplein hoorde ik 'psst'

In 1996 braken Tony en Linda Wagenmakers door met hun hoofdrollen in Miss Saigon.

fluisteren. Ik keek op en zag een groepje keurig nette jongens staan, waarvan er één vroeg: 'Ben je soms homo?' Ik antwoordde bevestigend, waarop hij zijn hand op mijn schouder legde en nogmaals vroeg: 'Ben je echt homo?' Ik antwoordde wederom bevestigend. Wat zou er zijn dan? 'Wil je me soms in elkaar slaan?', vroeg ik hem nog. 'Nee hoor, absoluut niet', antwoordde hij. En vervolgens: baf! Zijn vuist vol op mijn neus. Ik stortte op de grond en lag bloedend op straat, mezelf afvragend: 'Waarom in hemelsnaam? Wat heb ik verkeerd gedaan?' De politie was er al binnen twee minuten, maar kon die jongen niet meer vinden. Ik heb naderhand wel aangifte gedaan. Zoiets gebeurde toen wekelijks in Amsterdam. Ik was daarom wel blij dat laatst naar buiten kwam dat de tolerantie ten opzichte van homo's weer is toegenomen. Zeker als je weet hoe het er soms in andere landen, zoals Afrika, nog aan toe gaat. Daar vervolgen of vermoorden ze homoseksuelen nog steeds. Wat dat betreft had ik wel geweld dat ik als jonge homo in deze tijd in Amsterdam was opgegroeid. Alles is nu veel opener en meer bespreekbaar.' De jongen die hem een knal gaf,

Tony (12) treedt op als Donny Osmond.

is Tony nooit meer tegengekomen, al heeft hij lange tijd gehoopt dat dat ooit zou gebeuren. 'Ik speelde toen in de theatershow Jeans en dacht: het zou toch wat zijn als diezelfde jongen morgen op rij één in de zaal zou zitten. Ik zou de show hebben laten stoppen en het hele publiek sarcastisch voor hem laten klappen. Ik had zelfs een hele speech bedacht. Eigenlijk hoop ik nu dat die man dit interview leest en bij zichzelf denkt: wat heb ik in hemelsnaam gedaan? En dan contact met mij zoekt. Hij kan nu best kinderen van een jaar of twaalf hebben. Een lekker voorbeeld als vader ben je dan. Ik zou hem willen vragen waarom hij het gedaan heeft, want homoseksualiteit kun je niet uit iemand rammen. Hoe hard je ook slaat.'

Afscheid

Na het mislopen van zijn relatie met Yde vond Tony het geluk bij zijn tweede vriend Willem, met wie hij zes jaar samen was en naar Amsterdam verhuisde. 'Hij was net als ik acteur en samen hadden we een echte alles-of-niets-relatie. Na onze breuk hebben we ook geen contact meer gehouden, hoewel we nog wel een praatje maakten

als we elkaar tegenkwamen. En zo gebeurde het ineens dat ik in één weekend tijd mijn beide exen, Yde en Willem, tegen het lijf liep. Een maand later overleed Willem op 52-jarige leeftijd aan kanker. Ik dacht: wat probeert God me hier nu te vertellen?'

Een aantal jaren eerder, in 1999, had Tony ook al op jonge leeftijd afscheid moeten nemen van zijn vader. 'Negenenzestig was hij pas en meer dan een jaar heb ik niet kunnen accepteren dat hij er niet meer was. Ik kropte al mijn emoties op, iets wat ik nooit doe, en ik sliep slecht. Tot ik op een avond ineens een mooie droom over hem had. Daarin heeft hij volgens mij willen zeggen: 'Tony, verdrietig zijn mag, maar blijf niet je hele leven om mij rouwen'. Na die droom was alles ineens goed, het ging geestelijk en fysiek daarna een stuk beter met me. Sindsdien heb ik met name gehuild om de mooie dingen die ik tegenkwam. Zoals een sporter die goud wint op de Olympische Spelen of mijn goede vriendin Nurlaila Karim die nu een prachttrol speelt in de musical Sister Act. En ik geniet volop. Van mijn grote liefde Benny, de reises die we samen maken en het feit dat ik een lieve oom ben voor mijn nichtjes. Benny en ik hebben zelf ook ooit aan adoptie gedacht, maar het is er uiteindelijk nooit van gekomen. Ook weer niet erg. We hebben nu een vrijheid van heb ik jou daar en dat is me ook heel veel waard.'